

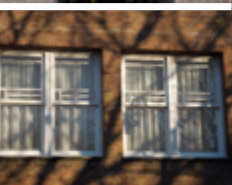
ieplaan

ieplaan

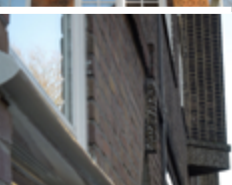
beeklaan

portiekversiering
populierstraatduikerroeden
thomsonlaan

thomsonlaan

de popelierschool

detail raam
populierstraatvoordeuren
Fahrenheitstraat

Valkenboskade

hoek LVM en
Fahrenheitstraat

Laan van Meerdervoort

door REGGY SPECKEN

Architectuur

De Boomgaard wijdt een korte serie aan het ontstaan van de buurt. In dit vierde artikel besteden we aandacht aan architectuur. In de voorgaande artikelen ging het over het oorspronkelijke landschap, over de bouw van de buurt en over het verversingskanaal en gemaal.

Herenhuizen

In de noordelijke hoek, tussen Laan van Meerdervoort en Beeklaan oogt onze buurt een beetje als het Statenkwartier. Hier en daar staan herenhuizen die rijkelijk voorzien zijn van details. De aannemers bouwden de huizen in kleine series van eenzelfde stijl. Loop maar eens door straten als Eik- en Berkstraat, de Beek-, Thomson- en Ieplaan, dan kun je dat goed zien. De stijl van dergelijke panden is nu erg gewild. Maar in de tijd van de bouw van de buurt – vanaf 1914 – werd deze stijl nog wel eens te rommelig gevonden en gaf men de voorkeur aan moderne bouw met strakke lijnen.

Strak en geel

Eén van die moderne voorbeelden is de gele hoek van Laan van Meerdervoort en Fahrenheitstraat. Deze is rond 1930 naar een ontwerp van architect Arend Jan Westerman gerealiseerd. Op die plek stond eerst nog een Oosters aandoende gevelwand van architect Liefand: de chocoladefabriek van Rademaker. Nu zien we langs de Laan van Meerdervoort een winkelgalerij. In die tijd was dat nog een moderniteit, bedoeld om het winkelen meer comfort te geven. In de Fahrenheitstraat loopt het complex door tot aan de Acaciastraat. Opvallend, naast de gele kleur, zijn de regelmaat in de raampartijen en de forse bouwvolumes op de hoeken. Overigens had je hier vroeger West End, theater en bioscoop. Waar je nu bij de Plusmarkt je boodschappen doet, kon je vroeger aanschuiven voor een optreden van Toon Hermans, The Ramblers of Snip en Snap. Na afloop van de voorstelling kon je op de andere hoek - nu ING- nog even nagenieten in het toenmalige grand café. Aan de overkant, Fahrenheitstraat hoek Acaciastraat, zien we een antwoord op het complex van Westerman. Architect Caron realiseerde hier een gebouw in zakelijke stijl en met gele baksteen, bekroond met een toren. Verderop in de Fahrenheitstraat, op de hoek van de Thomsonlaan, waar nu de Trekpleister zit, zien we nog een project van Westerman. Ook hier weer een winkelcomplex met de in die tijd populaire gele steen.

Duiker en Bijvoet

In de jaren 20 en 30 werd de vernieuwing van de Haagse architectuur in belangrijke mate vormgegeven door de Nieuwe Haagse School: een architectuur van baksteen met expressieve vormen en rijke details. Jan Duiker en Bernard Bijvoet waren bekende architecten uit deze school. Evenals de stedenbouwkundige Hendrik Berlage, waren zij bewonderaars van de Amerikaan Frank Lloyd Wright. Berlage heeft de basis gelegd voor de stedenbouwkundige opzet van de Bomenbuurt. Ook Duiker en Bijvoet hebben rond 1920 in onze buurt hun sporen achter gelaten. Ze ontwierpen enkele woningen en winkels welke zijn gebouwd aan het Thomsonplein, de Thomsonlaan, Eikstraat en Ieplaan. Kenmerkend zijn onder meer de raamindelingen met roeden. Helaas zijn ze niet meer overal in originele stijl behouden. Ook de recente dakopbouw aan het Thomsonplein tasten het originele karakter aan.

Villa's en portieken

Loop eens door de Sleedoorstraat. Aan één kant staat daar een laagbouw van vrijstaande woningen. Bedenk dan dat voor de Tweede Wereldoorlog, iets verderop langs het Hanenburgvaartje, nog villa's stonden. We vertelden daarvan in een voorgaand artikel. Het blok Fahrenheitstraat, Esdoornstraat, Populierstraat en Cyprusstraat bevat een fijn complex woningen met fraaie begane-grond-portieken. Erboven houdt een uitkragende driehoek de gevel als het ware vast tot bovenaan de daklijst.

Art Deco

In de Populierstraat zie je aan de overkant de Popelierschool. Het is een gebouw uit 1925, met zowel aan de binnen- als aan de buitenzijde heel wat originele Art Deco details. Vooral in de jaren 20 was Art Deco een stijl die invloed had op de toegepaste kunst en de architectuur. In onze buurt vind je hiervan op meerdere plaatsen voorbeelden. Kijk maar eens goed. Loop je bijvoorbeeld over de Valkenboskade, dan zie je op nummer 516-520 een pand uit 1917 met fraaie Art Deco versieringen. Het pand is destijds gebouwd voor de Bond van Nederlandse Onderwijzers. ■